

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі
Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

ОСНОВИ ЖУРНАЛІСТИКИ

Луцьк 2022

УДК 070(071)
ББК 76.0р 30.2
К 71

Розробник: Косюк Оксана Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальних комунікацій.

Рецензент:

Александров Павло, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри нових медій факультету журналістики ЛНУ ім. Івана Франка.

Основи журналістики: методичні вказівки з дисципліни для студентів спеціальності «Журналістика»: навчально-методичне видання. – ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. – 43 с.

У посібнику викладено практичний курс (що є складником системи підготовки спеціалістів за напрямом “Журналістика”), розкрито найважливіші засади використання знань загальної жанрології у практичній діяльності журналіста.

Розраховано на студентів спеціальності “Журналістика”.

Рекомендовано науково-методичною комісією факультету філології та журналістики. Протокол 11 від 2 червня 2021 р.

ББК 76.0 р 30.2
К 71

□ ВНУ ім. Лесі Українки, 2022

**СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
“ПРАКТИКУМ З ФАХУ”**

1.ОПИС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Напря́м, спе́ціальність, Осві́тно-квалі́фікаційний ріве́нь	Характеристика навчального курсу
<p style="text-align: center;">Журналістика (Журналістика і міжкультурна комунікація) Освітній ступінь бакалавр</p>	<p>Тип курсу: базовий</p> <p>Рік підготовки: 1 Семестр: 1,2 Лекції 20 Практичні: 44 години Самостійна робота: 80 годин</p>

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

На навчальний курс “Основи журналістики” відводиться 128 годин (це практичні, лекційні заняття та самостійні опрацювання тем). Найважливіше під час читання дисципліни – дати студентам-першокурсникам базові знання із загальної жанрології, чіткі уявлення про використання системи жанрів у журналістській діяльності на рівні друкованих та електронних ЗМІ. На лекційні заняття виносяться теми, що потребують теоретичного підходу, на практичні – ті, суть яких полягає у прагматичному використанні напрацювань, виробленні ефективних стратегій діяльності. При цьому студенти виконують прикладні завдання, здобувають навички написання, аналізу та, частково, редагування текстів різного жанру (від заміток – до аудіовізуальних новин).

Важливим складником концепції дисципліни є самостійна робота, для якої пропонуються завдання, покликані розширювати, поглиблювати та закріплювати базові знання.

Спонуками до якісного опрацювання дисципліни стануть практики, які студенти проходять у засобах масової комунікації.

Навчальний курс “Основи журналістики” має за мету вирішення конкретних завдань:

- сформувати основні поняття зі сфери загальної жанрології;
- дати уявлення про інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні блоки жанрів;
- засвідчити модифікації жанрів, залежно від ЗМІ: газети, радіо, телебачення, інтернету;
- розглянути сучасний стан журналістської жанрології у контексті світових тенденцій;
- зорієнтувати студентів у ринку праці для випускників спеціальності “Журналістика”, оцінити реальні можливості щодо їх майбутнього працевлаштування.

Курс складається із чотирьох тематично-змістових модулів, у першому з яких журналістська жанрологія розглядається у вимірі інформаційних жанрів, у другому – аналітичних, у третьому – художньо-публіцистичних, четвертий модуль містить розгляд проблем практичного використання жанрології для створення медіасценаріїв та виробництва новин.

Після вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- особливості адаптації журналістських жанрів у структурі загальної жанрології;
- блоки журналістських жанрів;

□ загальні й спеціальні функції інформаційної, аналітичної та художньо-публіцистичної журналістики;

□ особливості жанрових модифікацій в інформаційному просторі різних ЗМІ;

Студенти повинні вміти:

□ застосовувати практичні й теоретичні знання, набуті у процесі навчання;

□ враховувати у своїй діяльності загальні та спеціальні функції журналістики;

□ “вкладати” інформацію у кліше потрібного жанру тощо;

□ писати тексти, створювати медіапроекти.

3. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ КУРСУ

Тема	Кількість годин, відведених на:			
	Лекції	Практичні	Самостійну роботу	Індивідуальну роботу
Модуль 1. Журналістика у контексті інформаційних жанрів				
Тема 1.	0, 5	2	25	0
Тема 2.	0, 5	1		
Тема 3.	0, 5	1		
Тема 4.	0, 5	1		
Тема 5.	0, 5	1		
Модуль 2. Аналітичні жанри та журналістика				
Тема 6.	0, 5	1	25	0
Тема 7.	0, 5	1		
Тема 8.	0, 5	1		
Тема 9.	0, 5	1		
Тема 10.	0, 5	1		
Тема 11.	0, 5	1		
Тема 12.	0, 5	0, 5		
Тема 13.	0, 5	1		
Модуль 3. Художньо-публіцистична творчість у журналістиці				
Тема 14.	0, 5	1	30	0
Тема 15.	-	1		
Тема 16.	0, 5	1		
Тема 17.	-	0, 5		
Тема 18.	0, 5	1		
Тема 19.	-	1		
Тема 20.	0, 5	1		
Модуль 4. Прикладні аспекти жанрології. Творення медіапроектів				

Тема 21.	0, 5	1		6
Тема 22.	-	0, 5		
Тема 23.	0, 5	1		
Тема 24.	0, 5	1		

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ЖУРНАЛІСТИКА У КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЖАНРІВ

ТЕМА 1-2. Журналістика у структурі загальної жанрології

Журналістика у контексті загальної жанрології. Роди та жанри літератури. Роди та жанри і журналістські твори. Епос, лірика й драма у відношенні до них прози, віршів та діалогу. Єдність змісту і форми у родовому поділі. Засади жанрового поділу у літературі та журналістиці. Поняття “жанровий різновид”. Специфіка прози у журналістиці: злиття епічних, ліричних та драматичних елементів.

ТЕМА 3-5. Інформаційні жанри

Замітка, звіт, репортаж, інтерв’ю, виступ. Ознаки інформаційного блоку жанрів: наявність фактів, відсутність оцінки, проблем і рекомендацій. Адаптація інформаційних жанрів у різних ЗМІ. Школа виховання інформатора.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. АНАЛІТИЧНІ ЖАНРИ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

ТЕМИ 6-8. Аналітичні жанри

Кореспонденція, стаття, рецензія, огляд, коментар, прес-конференція, ток-шоу. Ознаки аналітики: факти та їх оцінка, постановка проблеми, рекомендації щодо її вирішення. Аналітика – домінанта преси. Школа виховання аналітика.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ХУДОЖНЬО-ПУБЛІЦИСТИЧНА ТВОРЧІСТЬ У ЖУРНАЛІСТИЦІ

ТЕМА 9-11. Художньо-публіцистичні жанри

Замальовка, нарис, есе, документальний фільм. Ознаки художньої публіцистики: на першому плані враження, а не факти і роздуми, суб’єктивність завжди домінує, присутні образність і ліризм, обов’язково проводиться якась філософська, ідеологічна або моральна концепція. Художня публіцистика – міст між журналістикою та літературою: модифікація жанрів відповідно до сфери вживання.

ТЕМА 12-14. Сатиричні жанри

Історія сатиричних жанрів, їх творці. Іронія та сарказм – основні опозиційні складники памфлету та фейлетону. Відсутність

сатиричних жанрів у сучасному інформаційному просторі як ознака нівеляції творчих можливостей журналістики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЖАНРОЛОГІЇ. ТВОРЕННЯ МЕДІАПРОЕКТІВ

ТЕМА 15-20. Творення радійних проектів

Різниця між радійним та телевізійним форматами. Відсутність відеоряду як спонука до фантазії. Переваги аудіокомунікації. Новинарні тексти. Рівень технічного оформлення текстів. Слова у новинах. Значення: влучність, об'єктивність. Речення: зрозумілість, стислість. Підводки.

ТЕМА 21-25. Творення телевізійних проектів

Сценарій, відеоряд, аудіоряд, примітки у сценаріях медійних творів, синхрон, “ведучий у кадрі”, паузи. Синкретизм аудіовізуальної продукції. Новинні сюжети. Джерела. Збирання новин. Аудіоматеріали. Написання текстів для аудіоматеріалів. Висвітлення. Інформаційні випуски.

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ №1

Журналістика у контексті інформаційних жанрів

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1

Замітка

(хронікальне повідомлення, новина).

1. Парадигма інформаційних жанрів, її особливості.
2. Новина – предмет дослідження.
3. Оперативна презентація в об'єктивному повідомленні (35-40 рядків).
4. Відповідь у інформаційних жанрах на 6 основних питань: Хто? Що? Де? Коли? Чому? Навіщо?.
5. М'яка і тверда замітки.
6. Відеозамітка (крупний план-панорама залу – кілька кадрів тих, хто слухає – питання із залу – відповіді того, хто виступає).

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.

3. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
5. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
6. Москаленко А. З. Теорія журналістики: Підручник / А. З. Москаленко. – К. : Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.

Завдання: 1) Підготувати повідомлення про замітку. 2) Виписати зі словників усі можливі визначення замітки. Прокоментувати їх. 3) Підібрати медіатексти, написані у формі замітки. 4) Написати тверду замітку – модифікувати її у м'яку. 5) Створити стандартний монтажний лист (в кадри аудиторне заняття).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2

Звіт

1. Звіт серед інших інформаційних та аналітичних жанрів.
2. Повідомлення про щось після чогось.
3. Особливості звіту: оперативність, актуальність, детальність опису, повнота інформації, строго витримана послідовність.
4. Точність інформації: ретельна перевірка цифрових даних, фактів, прізвищ.
5. Загальний і тематичний звіти.
6. Чисто інформаційний звіт та із відтінком аналітизму.
7. Звіт у телевізійному просторі: з коментарями і без коментарів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основи журналістики в поняттях і коментарях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Введение в журналистику: Хрестоматия. – М. : Высш. шк., 1989. – 263 с.
3. Введение в теорию журналистики. Учеб. Пособие. / Прохоров Е. П., Гуревич С. М. и др. – М. : Высш.шк., 1980. – 287 с.
4. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
5. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровга. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.

7. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
8. Прохоров Е. П. Введение в журналистику: Учебник / Е. П. Прохоров. – М. : Высш.шк., 1988. – 278 с.

Завдання: 1) Відслідкувати визначення звіту (як інформаційного жанру) у різних лексикографічних джерелах та підручниках. 2) Відшукати звіти у ЗМІ, вибрати найкращі та найгірші взірці. Прокоментувати. 3) Написати звичайний і тематичний звіт. 4) Змодифікувати звичайний звіт так, щоб у ньому з'явилось трохи аналітизму.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3

Репортаж

1. Репортаж серед інших інформаційних та аналітичних жанрів.
2. ХХ ст. – виникнення терміну “репортаж”. СРСР – країна, у якій занепадає репортерство.
3. Репортер – очевидець. Професія “репортер”.
4. Репортажі: німий, озвучений, вербальний.
5. Провокативний репортаж (прихована камера).
6. Журналістика в екстремальних умовах (“На лінії вогню” – репортерський проект А. Циплієнка).

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Введение в журналистику: Хрестоматия. – М. : Высш. шк., 1989. – 263 с.
3. Введение в теорию журналистики. Учеб. Пособие. / Прохоров Е. П., Гуревич С. М. и др. – М. : Высш. шк., 1980. – 287 с.
4. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
5. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
7. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
8. Прохоров Е. П. Введение в журналистику: Учебник Е. П. Прохоров. – М. : Высш.шк., 1988. – 278 с.

Завдання: 1) Сформулювати визначення репортажу (як інформаційного жанру), звертаючись до різних лексикографічних

джерелах та підручників. 2) Відшукати репортажі у ЗМІ, вибрати найкращі та найгірші взірці. Прокоментувати. 3) Підготувати репортаж у газету та на телебачення, пояснити особливості функціонування репортажів у різних ЗМІ. 4) Проаналізувати проект А. Циплієнка “На лінії вогню”.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №4

Інтерв’ю

1. Інтерв’ю серед інших жанрів.
2. ХІХ ст. – інтерв’ю – ключовий жанр публіцистики.
3. Інтерв’ю жанр та інтерв’ю метод: критерії розрізнення.
4. Види і типи інтерв’ю.
5. 12 правил проведення інтерв’ю.
6. Інтерв’ювання у контексті законодавства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Введение в журналистику: Хрестоматия. – М. : Высш. шк., 1989. – 263 с.
3. Введение в теорию журналистики. Учеб. Пособие. / Прохоров Е. П., Гуревич С. М. и др. – М. : Высш.шк., 1980. – 287 с.
4. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
5. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
7. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. М. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
8. Прохоров Е. П. Введение в журналистику: Учебник / Е. П. Прохоров. – М. : Высш. шк., 1988. – 278 с.

Завдання: 1) Потракувати термін “інтерв’ю”. 2) Відшукати в інформаційному просторі взірцеве і недосконале інтерв’ю. 3) Взяти інтерв’ю, оформити його за правилами. 4) Адаптувати текст інтерв’ю до інформаційного простору різних ЗМІ.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №5

Виступ

1. Виступ серед інших журналістських жанрів.
2. Виступ як можливий фрагмент будь-якого жанрового формату. Монолог.

3. Кінокадри, фотографії, графічні матеріали, документи – традиційний супровід виступу.
4. “Риторика” Аристотеля. Три плани розгляду ораторського мистецтва.
5. Вимоги до оратора.
6. Побудова виступу.
7. Особливості виступу на телебаченні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
3. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровга. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
5. Кузнецова О.Д. Основы массовой коммуникации: Навч. посібн / О. Д. Кузнецова. – Львів : РВВ Львів. ун-ту, 1996. – 311 с.
6. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
7. Москаленко А. З. Теорія журналістики: Підручник / А. З. Москаленко. – К. : Експрес-об’ява, 1998. – 334 с.

Завдання: 1) Дати визначення виступу як журналістського жанру. Аргументовано відрізнити це визначення від інших. 2) Відшукати у ЗМК виступи, які відповідають усім параметрам інформаційних жанрів. 3) Написати виступ про свої успіхи у навчанні.

Після вивчення блоку матеріалу студенти повинні знати:

- чим журналістська жанрологія відрізняється від загальної;
- ознаки кожного блоку жанрів;
- категорії визначення інформаційних жанрів;
- особливості кожного з інформаційних жанрів;

Студенти повинні вміти:

- застосовувати практичні і теоретичні знання, набуті у процесі навчання;
- використовувати у своїй діяльності теоретичні знання із загальної та журналістської жанрології.

МОДУЛЬ №2

Аналітичні жанри та журналістика

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №6

Кореспонденція

1. Типові ознаки усіх аналітичних жанрів: збір фактів, оцінка, постановка проблеми, рекомендації щодо її вирішення.
2. Кореспонденція серед інших інформаційних та аналітичних жанрів.
3. Кореспонденція – молодша сестра замітки.
4. Професія – кореспондент.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Введение в журналистику: Хрестоматия. – М. : Высш. шк., 1989. – 263 с.
3. Введение в теорию журналистики. Учеб. Пособие. / Прохоров Е. П., Гуревич С. М. и др. – М. : Высш.шк., 1980. – 287 с.
4. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
5. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровга. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
7. . І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
8. Прохоров Е. П. Введение в журналистику: Учебник / Е. П. Прохоров. – М. : Высш. шк., 1988. – 278 с.

Завдання: 1) “Вписати” аналітичні жанри у контекст загальної жанрології, дати їм визначення. 2) Дати визначення кореспонденції, звіривши різні варіанти за лексикографічними джерелами. 3) Відшукати 4 якісних і 5 неякісних кореспонденцій. 4) Написати кореспонденції у три різноформатних газети Волині.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №7

Стаття

1. Стаття – “королева” журналістської аналітики.
2. Ознаки статті: в основі – проблема, а не факт, ґрунтовність, глибина, науковість, точність; осмислення та теоретичне узагальнення проблем.
3. Послідовність викладу матеріалу у статті: постановка

проблеми, тези, аргументи, думки експертів, висновки і поради.

4. Стаття – молодша сестра виступу.
5. Різновиди статті: передова, проблемна, пропагандистська тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровга. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
4. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
5. Олешко В. Журналістика как творчество / В. Олешко. – М. : РИП–холдинг, 2003. – 222 с.
6. Подолян М.П. Публіцистика як система жанрів / М. П. Подолян. – К. : ЦВП “Київ. ун-тет”, 1998. – 215 с.
7. Телевизионная журналистика: Учебник. 4-е издание. – М. : Изд-во МГУ, 2002. – 304 с.

Завдання: 1) Дати визначення статті. 2) Відшукати в інформаційному просторі вірцеву статтю. 3) Написати проблемну і пропагандистську статті, порекомендувати їх до якихось видань.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №8

Лід

(вріз, врізка)

1. Історія виникнення ліду.
2. Матеріал, який супроводжується лідом (більше 100 рядків).
3. Вимоги до написання лідів.
4. Правила написання лідів.
5. Різновиди ліду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Введение в журналистику: Хрестоматия. – М. : Высш. шк., 1989. – 263 с.
3. Введение в теорию журналистики. Учеб. Пособие. / Прохоров Е. П., Гуревич С. М. и др. – М. : Высш.шк., 1980. – 287 с.
4. Ворошилов В. В. Журналістика: Учебник / В. В. Ворошилов. –

- СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
5. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
 6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
 7. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
 8. Подолян М.П. Публіцистика як система жанрів / М. П. Подолян. – К. : ЦВП “Київ. ун-тет”, 1998. – 215 с.
 9. Прохоров Е. П. Введение в журналистику: Учебник / Е. П. Прохоров. – М. : Высш.шк., 1988. – 278 с.
- Завдання: 1) Дати визначення ліду. 2) Дописати лід, якщо він упущений, до усіх публікацій одного числа “Експресу”. 3) Написати різні типи лідів до однієї власної статті.*

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №9

Рецензія

1. Рецензія – один із жанрів критики.
2. Різновиди рецензій.
3. Ознаки рецензії
4. Анотаційна рецензія. Її особливості.
5. Відкритий лист.
6. Аналітична рецензія.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
 2. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
 3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
 4. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
 5. Подолян М.П. Публіцистика як система жанрів / М. П. Подолян. – К. : ЦВП “Київ. ун-тет”, 1998. – 215 с.
 6. Прохоров Е. П. Введение в журналистику: Учебник / Е. П. Прохоров. – М. : Высш.шк., 1988. – 278 с.
- Завдання: 1) Написати реферат на тему “Рецензія”. 2) Відшукати в інформаційному просторі різні види рецензій. 3) Написати рецензії трьох видів.*

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №10

Огляд

1. Огляд серед інших журналістських жанрів.
2. Огляд і звіт: спільне та відмінне.
3. Різновиди огляду.
4. "Обрамлення" огляду: хронологічні межі.
5. Рубрика "Огляд подій".

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровга. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
4. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
5. Подолян М.П. Публіцистика як система жанрів / М. П. Подолян. – К. : ЦВП "Київ. ун-тет", 1998. – 215 с.
6. Телевизионная журналистика: Учебник. 4-е издание. – М. : Изд-во МГУ, 2002. – 304 с.

Завдання: 1) Написати реферат "Огляд". 2) Підібрати варіанти огляду з інформаційного простору. 3) Підготувати огляд подій за тиждень та огляд подій літературного життя (за минулий рік).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №11

Коментар

1. Місце коментарю у системі журналістських жанрів.
 2. Commentarium – нотатки, пояснення, тлумачення.
- Коментування фактів – основа аналітики.
3. Коментар як жанр та атрибутивна ознака журналістики.
 4. Коментар і репортаж: спільне та відмінне.
 5. Функція коментарів. Рубрика "Коментарі".

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
3. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів: Вища школа, 1974. – 295 с.

4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
5. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
6. Москаленко А. З. Теорія журналістики: Підручник / А. З. Москаленко. – К. : Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.

Завдання: 1) Підготувати 1 реферат (за вибраним пунктом плану практичних занять). 2) Підготувати усі перелічені у змісті практичного заняття питання, використовуючи пропоновану літературу. 3) Потракувати ключові терміни. 3) Підібрати рубрики “Коментарі” у пресі та на телебаченні. 4) Написати добірку коментарів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №12

Прес-конференція

1. Прес-конференція у системі жанрів.
2. Полілогічна форма. Прес-конференція як багато дискусій (інтерв'ю).
3. Прес-конференція – форма дипломатичного спілкування.
4. Брифінг.
5. Правила проведення конференцій та участі у них.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
3. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
5. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
6. Москаленко А. З. Теорія журналістики: Підручник / А. З. Москаленко. – К. : Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.
7. Телевизионная журналистика: Учебник. 4-е издание. – М. : Изд-во МГУ, 2002. – 304 с.

Завдання: 1) Підготувати 1 реферат (за вибраним пунктом плану практичних занять). 2) Підготувати усі перелічені у змісті практичного заняття питання, використовуючи пропоновану літературу. 3) Потракувати ключові терміни (за вибором

студента). 4) Написати проект прес-конференції.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №13

Ток-шоу

1. Місце ток-шоу у системі жанрів.
2. Шоуїзація мас-медіа.
3. Функції комунікативних (контактних програм).
4. Різновиди комунікативних програм у новітньому інформаційному просторі.
5. Ток-шоу Савіка Шустера “Свобода слова”.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
3. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
5. Кузнецова О.Д. Основы массовой коммуникации: Навч. Посібн / О. Д. Кузнецова. – Львів : РВВ Львів. ун-ту, 1996. – 311 с.
6. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.

Завдання: 1) Підготувати 1 реферат (за вибраним пунктом плану практичних занять). 2) Підготувати усі перелічені у змісті практичного заняття питання, використовуючи пропоновану літературу. 3) Дати визначення ток-шоу. 4) Проаналізувати шоу Савіка Шустера. 5) Скласти проект власного шоу.

Після вивчення другого блоку інформації студенти повинні знати:

- аналітичні жанри;
- як інформаційність трансформується в аналітику;
- ознаки та особливості кожного аналітичного жанру;
- варіанти використання аналітичних жанрів у пресі та на телебаченні.

Студенти повинні вміти:

- застосовувати практичні і теоретичні знання, набуті у процесі навчання;
- відрізнити аналітику від інформаційності;

□ практично використовувати аналітичні жанри у різних ЗМІ.

МОДУЛЬ №3

Художньо-публіцистична творчість у журналістиці

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №14

Замальовка

1. Загальні уявлення про замальовку, її визначення.
2. Замітка-кореспонденція-замальовка: закони трансформації.
3. Художня публіцистика: журналістика чи література?
4. Місце художньої публіцистики, зокрема замальовки, у журналістиці.
5. Замальовка серед інших жанрів.
6. Ознаки художньо-публіцистичних жанрів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
3. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
5. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
6. Моклиця Марія Основы літературознавства. Посібник для студентів / М. В. Моклиця. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. – 192 с.

Завдання: 1) Підготувати 1 реферат (за вибраним пунктом плану практичних занять). 2) Підготувати усі перелічені у змісті практичного заняття питання, використовуючи пропоновану літературу. 3) Дати визначення замальовки. 4) Підібрати взірці замальовок з газет. 5) Написати власну замальовку.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №15

Нарис

1. Нарис серед інших жанрів журналістики і літератури.
2. Нарис та оповідання (новела): аспекти розрізнення.
3. Типологія нарису: портретний, проблемний, подорожній, науково-популярний та ін.

4. Композиція нарису.
5. Присутність у нарисі інших жанрів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
3. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
5. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
6. Моклиця Марія Основы літературознавства. Посібник для студентів / Марія Моклиця. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. – 192 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №16

Есе

1. Есе серед інших жанрів журналістики та літератури.
2. Секрети творення есе.
3. Чому сучасна журналістика есеїстична?
4. Стаття та есе: аспекти розрізнення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
4. Квіт С. М. Основы герменевтики: Навч. посіб. / С. М. Квіт. – К. : Вид. дім “КМ Академія”, 2003. – 192 с.
5. Квіт С. М. Герменевтика: Навч. посібник. / С. М. Квіт. – К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2005. – 42 с.
6. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків: ХІФТ, 2000. – 278 с.

Завдання: 1) Дати визначення есе, послуговуючись різними лексикографічними джерелами. 2) Проаналізувати есе на сторінках “Дзеркала тижня”. 3) Написати власне есе.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №17
Есеїзм як тип новітнього синтетичного
мислення

1. Окреслення поняття у філософському аспекті.
2. Святий Августин.
3. Мішель де Монтень.
4. Мікколо Макіавеллі.
5. Давні та сучасні українські есеїсти: трансформація жанру.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
4. Квіт С. М. Основи герменевтики: Навч. посіб. / С. М. Квіт. – К.: Вид. дім “КМ Академія”, 2003. – 192 с.
5. Квіт С. М. Герменевтика: Навч. посібник. / С. М. Квіт. – К. Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2005. – 42 с.
6. І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків: ХІФТ, 2000. – 278 с.

Завдання: 1) Виписати і законспектувати розділ “Активний читач і проблема (по)розуміння” із навчального посібника С. Квіта (див. Квіт С. М. Герменевтика. – К.: Вид. дім “Києво-Могилянська академія, 2005. – 42 с.). 2) Написати есе на наболілу тему 3) Відшукати у ЗМІ та зафіксувати вірєць якісного та неякісного есе. 4) Вибрати і проаналізувати по одному есе Августина Блаженного, Мішеля де Монтеня, Нікколо Макіавеллі.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №18

Фейлетон

1. Фейлетон серед інших жанрів журналістики і літератури.
2. Фейлетон та усмішка: аспекти розрізнення чи ідентифікації.
3. Історія фейлетону. Відомі українські фейлетоністи.
4. Композиція фейлетону.
5. Фейлетон і сучасна журналістика.
6. Засоби комічного у фейлетонах. Роль гумору та іронії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск :

- Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
 3. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
 4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
 5. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків: ХІФТ, 2000. – 278 с.
 6. Моклиця Марія Основи літературознавства. Посібник для студентів / Марія Моклиця. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. – 192 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №19

Памфлет

1. Памфлет серед інших жанрів журналістики і літератури.
2. Фейлетон та памфлет: аспекти розрізнення чи ідентифікації.
3. Історія памфлету. Відомі світові фейлетоністи (Д. Дефо, Дж. Свіфт).
4. Українські памфлетисти (І. Вишенський, М. Хвильовий тощо).
4. Композиція памфлету.
5. Памфлет і сучасна журналістика.
6. Засоби комічного у памфлетах. Роль сарказму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с
2. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
3. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
5. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
6. Моклиця Марія Основи літературознавства. Посібник для студентів / Марія Моклиця. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. – 192 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №20

Документальний фільм

1. Документалістика серед інших явищ журналістики, телетворчості та літератури.
2. Документалістика у структурі телепростору.
3. Історія документалістики.
4. Різновиди документальної продукції.
5. Документалістика каналу “СТБ”.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
3. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
5. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
6. Телевизионная журналистика: Учебник. 4-е издание. – М. : Изд-во МГУ, 2002. – 304 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №21

Журналістське розслідування

1. Феномен універсальної журналістики.
2. Технологія розслідування: народження теми, фаза первинного накопичення матеріалу, етап інтенсивного дослідження теми.
3. Етичний аспект.
4. Реалізація творчого задуму: початок, заголовок, композиція, стиль, образні засоби.

ЛІТЕРАТУРА

1. Берлин М. Краткое руководство по проведению журналистского расследования / М. Берлин. – М. : Прогресс, 1989. – 285 с.
2. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
3. Ворошилов В. В. Журналистика / В. В. Владимиров. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 2002. – 656 с.
4. Глушко О. К. Журналістське розслідування: історія, теорія, практика. Навчальний посібник / О. К. Глушко. – К. : Арістей,

2006. – 144 с.
5. Константинов А. Журналистские расследования. История метода и современная практика / А. Константинов. – СПб. : Нева, 2003. – 237 с.
 6. Мурикан Жак. Журналістське розслідування / Жак Мурикан. – К. : ІМІ, 2003. – 273 с.
 7. Шалий О. Технологія журналістського розслідування // Законодавчий бюллетень для засобів масової інформації. – 1998. – № 4. – С. 5–23.
 8. Шум Ю. Журналистское расследование: от теории к практике / Ю. Шум. – М. : Галерея, 2002. – С. 17–27.

Завдання: 1) Виписати і законспектувати розділи “Технологія розслідування” та “Реалізація творчого задуму” із навчального посібника Глушка О. К. (див.: Глушко О. К. Журналістське розслідування: історія, теорія, практика. – К.: Арістей, 2006. – 144 с.). 2) Здійснити журналістське розслідування силами студентської групи. 3) Відшукати у ЗМІ та зафіксувати вірєць якісно та неякісно проведеного журналістського розслідування.

Після вивчення третього блоку інформації студенти повинні знати:

- художньо-публіцистичні жанри;
- сатиричні жанри;
- ознаки кожного із художньо-публіцистичних жанрів;
- що таке есеїзм;
- що таке журналістське розслідування.

Студенти повинні вміти:

- застосовувати практичні і теоретичні знання, набуті у процесі навчання;
- писати художню публіцистику;
- використовувати есеїзм у своїй творчості;
- вести журналістське розслідування.

МОДУЛЬ №4

Прикладні аспекти жанрології. Створення медіапроектів

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №22

Створення радійного сценарію

1. Технічні аспекти творення радійного проекту.
2. Сценарії інформаційних радіопрограм.
3. Сценарії радіопубліцистики.
4. Художньо-публіцистичні проекти на радіо.

5. Жанрова палітра радіо: здобутки і втрати.

ЛІТЕРАТУРА

7. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
8. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Владимиров. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
9. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
10. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровга. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
11. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
12. Телевизионная журналистика: Учебник. 4-е издание. – М. : Изд-во МГУ, 2002. – 304 с.
13. Завдання: 1) Підготувати 1 реферат (за вибраним пунктом плану практичних занять). 2) Підготувати усі перелічені у змісті практичного заняття питання, використовуючи пропоновану літературу. 3) Дати визначення радіопубліцистики. 4) Проаналізувати взірці радійних програм аналітичного формату. 5) Написати сценарій власної радійної програми.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №23

Написання радійного сценарію

1. Зв'язність новинного тексту: технічний аспект.
2. Уживання лексики: проста мова, принадлива мова.
3. Значення: влучність, об'єктивність.
4. Речення: зрозумілість, стислість.
5. Підводки: інтрига, підготовка, види підводок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Мітчел Стівенс Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет: Підручник / Стівенс Мітчел. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 407 с.
3. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків: ХІФТ, 2000. – 278 с.
4. Телевизионная журналистика: Учебник. 4-е издание. – М. : Изд-во МГУ, 2002. – 304 с.

Завдання:

I. Відредагувати речення.

1. $\frac{3}{4}$ мільйона бджіл були вивезені з парку сьогодні вранці.
2. Поліцейські повідомляють, що за цей рік у місті було скоєно двадцять два вбивства... що на 8% більше, ніж минулого року.
3. Очікується, що у цьогорічному фестивалі Вудсток, що проходить у Нью-Йорку, візьмуть участь понад 100 000 людей.
4. 13 кг. Марихуани було знайдено поліцейськими минулої ночі в будинку одного зі студентів Дедхемського університету.
5. Температура повітря у Лос-Анджелесі минулої ночі впала до рекордно низької позначки – 10°.
6. Заробітна платня державних службовців Нью-Джерсі за останній рік зросла з \$2, 13/год. До 5,8%.
7. СОТ прийняла до складу своїх членів Китай.
8. Н-А-С-А готує до запуску на орбіту черговий супутник.
9. Представник округу... Еллі Мейз заявила, що не підтримуватиме на виборах сенат. Фленнері.
10. Він сподівається прилетіти в Андхрапрадеш в Індії, а вже звідти потягом дістатися до Бангладешу.
11. Якщо сторони вирішать продовжити переговори далі, це призведе до затримання роботи всього науково-дослідного департаменту.
12. Наступним місцем його візиту стане Весбаден у Зах. Німеччині, де він має власний маєток.

II. Надрукувати історію із заголовком, дотримуючись правил написання новинного тексту.

Двох дослідників з центру дослідження хвороб знову допущено до роботи після 3 тижнів ізоляції. Вчені випадково заразилися вірусом смертельної африканської лихоманки Ласса, яку вперше було виявлено у Заїрі 34 роки тому. Зазвичай інкубаційний період цієї хвороби триває чотирнадцять днів, проте медичні експерти задля перестороги протримали чоловіків під наглядом на тиждень більше.

III. Переписати наведені речення у новинному стилі.

1. Уряд М'янми планує відремонтувати 30 храмів, що є найбільшими з 2-х тисяч 217 історичних будівель, розташованих на території 30 квадратних миль, яку на сім дюймів затопило внаслідок дощів.
2. Міським головою було заявлено, що в центральній частині міста буде проведено реконструкцію та модифікацію для того, аби зробити комерційну територію привабливішою для покупців.
3. Голова міністерства освіти постановив, що тест із

- читання, що складають учні 460 тисяч шкіл, може бути вилучений із програми 220 тисяч із них.
4. Низький загальний рейтинг – 32 відсотки – чітко вказує на те, як десять відсотків людей засудили цей аспект його роботи.
 5. Міліція вчора прочесала околиці в пошуку двох чоловіків та однієї жінки, які, ймовірно, жили в будинку до пожежі.
 6. Представник покійної жінки заявив, що бідолашна зірка, чиє обличчя було повністю спотворено, вочевидь, померла в той момент, коли намагалася силою відкрити двері будівлі.
 7. Підприємця Стенлі Арнолда, чиї щирі внески в інститут вищої освіти добре відомі, звинувачують у махінаціях.
 8. 34-річну жінку було вбито грабіжниками під час збройного нападу на Шорехемський національний банк сьогодні вранці.
 9. Федеральну програму з надання субсидій тим мешканцям, які живуть у бідності, буде припинено через два роки, що спричинить, додаткові труднощі серед бідних жителів країни.
 10. Терапевти кажуть, що хірургічні процедури можуть розпочатися цього місяця.
 11. Відвертий критик адміністрації, що представляє бідне населення Південного Бронкса, звинувачує авторів нового соціального проекту в нечітких термінах..
 12. Точно невідомо, чи йтиме сніг, але точно відомо, що сьогодні ввечері будуть якісь опади.
 13. Мер сказав, що він негайно хоче представити міську заяву на розгляд федерального уряду... таким чином, місто зможе кувати залізо, поки воно гаряче.
 14. На цій території вартість салату для покупців збільшиться на дев'ять цілих і вісім десятих відсотка.
 15. Чорні лідери заявляють, що їм не дали увійти до клубу білої країни, але власник клубу ніяк не коментує цей випадок.
 16. Вся нація затамувала подих в очікуванні результатів сьогоднішніх виборів – кульмінації надзвичайно багатой на події кампанії.
 17. Тренер Боб Баронес каже, що команда займатиме вигідну позицію, якщо збрігатиме свою життєрадісність.

18. Навряд чи ви б хотіли опинитися на Восьмій вулиці та на П'ятій авеню о сьомій п'ятнадцять минулого вечора... Там вибухнула бомба, завдавши тілесних ушкоджень трьом невинним перехожим і забравши життя ще двох.
19. Верховний суд сьогодні прийняв до розгляду в районного суду справу Джонса проти Анни Абор із відділу середньої освіти.
20. Очікується, що мер Ендрю сьогодні оголосить привілеї виконавчої влади на судовому засіданні у справі члена міської ради Стенлі Баркера.

IV. Всю інформацію, щодо наведеної нижче історії, отримано у поліції. Перепишіть її, розставляючи необхідні посилання.

Колишнього банківського службовця сьогодні було звинувачено у пограбуванні Першого національного банку. Більшу частину зниклих 50 тисяч доларів було знайдено у нього вдома. Колишній працівник банку – Пітер Тейлор – був звільнений президентом банку два місяці тому. Вчора Тейлор увійшов до банку із пістолетом у кишені, а вийшов уже із дипломатом, наповненим тисячодоларовими банкнотами. Один із банківських службовців упізнав Тейлора і повідомив про все поліцію. Тейлора заарештували в нього вдома, на 27-й Мідлендс-авеню сьогодні вдень.

V. Напишіть на основі поданих фактів підводки до п'яти історій.

Блок№1.

- Міністерство праці сьогодні вранці зменшило індекс цін на товари за минулий місяць.
- По всій країні ціни на згадані товари були збільшені на 5%.
- Попереднього місяця вони були збільшені на 6%, а ще перед тим – на 4%.
- У столиці за минулий місяць рівень інфляції зріс на 1% – про це стверджує Міністерство праці.
- Міністерство праці заявляє, що це найбільший стрибок цін у столиці за останні 18 місяців.
- Міністерство праці стверджує, що інфляція у столиці є наслідком зростання цін на продукти харчування.

Блок№2.

- Головний прокурор штату Льюїс Стоппард провів об 11-й ранку прес-конференцію.
- Стоппард оголосив про деякі зміни у складі своєї організації.
- Штатний юрист Говард Конвей стане асистентом головного прокурора з кримінальних питань.
- Конвей вже два роки працює у прокуратурі штату.

- Конвей є випускником 1978 року Гарвардської школи права.
- Стоппард: «Говард Конвей – першокласний юрист, і я переконаний, що він першокласно виконуватиме свою роботу».
- Стоппард оголосив, що нинішній асистент головного прокурора Роберт О’Браян залишить свою посаду протягом двох тижнів.
- О’Браян обіймав посаду асистента головного прокурора протягом п’яти років.
- Брата О’Браяна Альберта два тижні тому було звинувачено у несанкціонованій маніпуляції цінами на молоко.
- Останні кілька тижнів репортери засипали прокуратуру запитаннями про те, де план коливань цін на молоко.
- Ім’я Роберта О’Браяна постійно звучало у зв’язку з цим скандалом.
- Стоппард: «Роберт О’Браян залишає свою посаду заради приватної практики. Нам жаль втрачати його, і ми хочемо наголосити, що його відставка ніяк не пов’язана із тим неприємним розголосом, що зчинився у медіа протягом останніх трьох тижнів».

Блок№3.

- Представник «Japanese Motors» сьогодні заявив про те, що компанія закриває два заводи на території Сполучених Штатів.
- Головною причиною закриття представник назвав високу вартість праці.
- За словами представника «Japanese Motors» планує зберегти два інших заводи – в Толендо, Огайо та в Остині (Техас).
- Залишки автомобільних деталей із закритих заводів, за словами представника, будуть повернені до Японії.
- Заводи, які збираються закрити, розташовані у Тулсі, Оклахома, та в нашому місті.
- У Тулсі працює 6000 людей.
- З них 4000 працюють на заводі «Japanese Motors».
- «Japanese Motors» є другим за значенням роботодавцем в нашому місті.
- Обидва заводи закриваються у першому кварталі наступного року.
- Представник компанії каже, що плану про переведення робітників на інші місця немає.

Блок№4.

- 15-метровий човен перкинувся вчора ввечері неподалік мису Лукоут.
- У човні було двоє чоловіків – 23-річний Террі Рестон і 25-

річний Вілл Бендікс.

- Чоловіки кажуть, що вітер, який дув з берега, підіймав високі хвилі, які перевернули їхній човен.
- Чоловіків підібрав човен берегової охорони після того, як вони годину пробули у воді.
- Обох потерпілих відвезли до лікарні. Але зараз вони вже перебувають у нормальному стані.
- Чоловіки розповіли, що вони полювали на акул на відстані 200 метрів від берега.

Блок№5.

- Міська рада провела вчора ввечері закрите засідання.
- Було прийнято тижневий протокол.
- За результатами голосування – 0:11 – рада прийняла рішення надіслати квіти чоловікові мера Шеріл Баутін, який зараз перебуває у хасбрукській лікарні.
- За результатами голосування – 11:0 – рада встановила бюджет житлової комісії.
- Житлова комісія просила \$4000 на другу половину фінансового року – таку ж суму, яку було виділено на першу половину.
- За результатами голосування – 8:3 – рада прийняла рішення об'єднати три міські вулиці – Мерхант-стрит, Південну вулицю та Рід-авеню – в одну.
- Мерхант-стрит йтиме на північ, Південна вулиця – на південь.
- Міський депутат Волтер МакГрей, який є автором цієї ідеї, каже, що це полегшить ситуацію на дорогах у нижній частині міста.
- Міський депутат Марта Ріголі заявила, що план завдасть незручностей мешканцям і зашкодить діловій частині міста.
- План було передано поліції для роботи із зміни дорожніх знаків і маршрутів, яка має розпочатися сьогодні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №24

Створення телевізійного сценарію

1. Основні поняття виготовлення телесценаріїв: відеоряд, звукоряд, примітки; “ведучий у кадри”, “синхрон” тощо.
2. Інформаційні жанри у телевізійному ефірі.
3. Телебачення та аналітичні жанри.
4. Сценарії художньо-публіцистичних програм.
5. Створення сценарію блоків новин.
6. Сценарій аналітичних програм.
7. Літературний сценарій програми Оксани Марченко “Жива легенда Львова – С. Крушельницька” (за програмою “Імена”).

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник / В. В. Ворошилов. – СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
3. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах / Д. С. Григораш. – Львів : Вища школа, 1974. – 295 с.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2000. – 180 с.
5. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
6. Телевизионная журналистика: Учебник. 4-е издание. – М. : Изд-во МГУ, 2002. – 304 с.

Завдання: 1) Підготувати 1 реферат (за вибраним пунктом плану практичних занять). 2) Підготувати усі перелічені у змісті практичного заняття питання, використовуючи пропоновану літературу. 3) Дати визначення замальовки. 4) Підібрати взірці замальовок з газет. 5) Написати власну замальовку.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №24

Написання телевізійних сюжетів. Репортаж

1. Ефективність телесюжетів: обсяг, форма, підтримка підводки, вибір інформації, логічність.
2. Хід думки: організація, переходи, резюме, ритм.
3. Джерела: інформаційні агентства, аудіо джерела, відеоджерела, прес-релізи, дзвінки, газети, інформаційні ресурси, бази даних, супутники.
4. Збирання новин: підготовка, методи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Мітчел Стівенс Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет: Підручник / Стівенс Мітчел. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 407 с.
3. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків : ХІФТ, 2000. – 278 с.
4. Телевизионная журналистика: Учебник. 4-е издание. – М. : Изд-во МГУ, 2002. – 304 с.

Завдання:

- I. Напишіть на основі поданих фактів сюжет на 20-25 секунд.

1. Міністр Майкл Марс завершив своє турне штатом.
2. Марс каже, що посуха на півдні штату уже сягла критичного рівня.
3. на півдні зосереджено $\frac{3}{4}$ населення штату.
4. Марс називає тур таким, що «відкрив йому очі».
5. Він каже, що ситуація на півдні набагато серйозніша, ніж уявляє більшість людей і політиків.
6. Він каже, що місто Старбридж вже майже 30 днів перебуває без води.
7. Марс надає допомогу штату, що потерпає від посухи.
8. він каже, що можливо отримати федеральну допомогу.
9. Населення Старбриджа 15 768 чоловік.
10. Штат подав запит на федеральну допомогу для боротьби із посухою минулого тижня.
11. Рішення про надання федеральної допомоги буде прийнято завтра.
12. Посуха почалася 2 місяці тому, і відтоді ситуація тільки погіршується.

II. Об'єднайте подані факти в один сюжет тривалістю 20-25 секунд.

1. Охоронці в'язниці Монтани страйкують.
2. Страйк розпочався 4 дні тому.
3. Сьогодні у в'язниці чергують службовці національної гвардії.
4. На посту перебуває 1600 воїнів Національної гвардії.
5. Членів національної гвардії прислали до штату сьогодні.
6. У страйку беруть участь близько 5000 в'язничих охоронців.
7. До цього страйкували 38 000 металургів.
8. Їхній страйк завершився сьогодні.
9. 2 найбільші металургійні компанії погодилися на вимоги страйкарів. Страйк закінчився навіть швидше, ніж розраховували деякі трудові посередники.
10. Металурги добилися додаткових \$6.00 за годину.
11. Вимагали \$6.25 за годину.
12. Вони залишили свої робочі місця 3 дні тому.
13. За минулий рік відбулося багато страйків.

III. Напишіть на основі поданих фактів сюжет тривалістю 25-30 секунд.

1. Альфред Льюїс, член міського правління, вчора вранці постав перед членами комісії округу з проханням зберегти йому роботу.
2. Він сказав, що не хоче йти у відставку.
3. Зазначив, що це медіа «вбили» його.
4. Комісія вчора ввечері переглянула матеріали справи ще раз і провела розслідування, яким керували асистенти окружного

- прокурора Девіда Мелоуна.
5. Під час розслідування з'ясувалося, що Льюїс не за призначенням використовував службову машину.
 6. Також з'ясувалося, що за останні два з половиною роки він використовував фінанси та матеріальні блага задля власних потреб.
 7. На підставі розслідування комісар Боб Ньюгауз наполіг на звільненні Льюїса без грошової виплати.
 8. Пропозицію одностайно підтримали 11 членів комісії.
 9. Піт Вайт, голова комісії, сказав, що розслідування Мелоуна також виявило, що Льюїс використовував свій офіс для покращення своїх позицій.
 10. Льюїс заявив: «Усі звинувачення проти мене є повністю помилковими і неправдивими. Мої вороги намагаються знищити мене і мою родину».

IV. Зберіть інформацію для новин за допомогою різних методів збору інформації. Прокоментуйте процес.

V. Проаналізувати можливі джерела збору інформації до теми «ДТП на вулицях Луцька».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №25 **Написання телевізійних сюжетів.**

Репортаж.

1. Аудіоматеріали: види аудіоматеріалів (живі голоси, запитання і відповіді, звукові записи, коментарі), технічні прийоми (інтерв'ю, природні звуки, передача інформації, редагування, плівки до ефіру).
2. Написання текстів для аудіоматеріалів: підводки, відводки, аудіотекст.
3. Висвітлення: трагедії, злочини, політика.
4. Виробництво новин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие / В. М. Владимиров. – Луганск : Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.
2. Мітчел Стівенс Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет: Підручник / Стівенс Мітчел. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 407 с.
3. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. / І. Л. Михайлин. – Харків: ХІФТ, 2000. – 278 с.
4. Телевизионная журналистика: Учебник. 4-е издание. – М. : Изд-во МГУ, 2002. – 304 с.

Завдання: І. Виконати завдання на стор. 229-231 (див. підручник Мітчела Стівенса «Виробництво новин...»).

Після опрацювання останнього блоку інформації студенти повинні знати:

- яка різниця між телевізійною і радієюною продукцією;
- основні композиційні елементи сценарію;
- різновиди кіно- і телесценаріїв (за жанрами);
- Особливості написання новин на радіо й телебаченні.

Студенти повинні вміти:

- застосовувати практичні і теоретичні знання, набуті у процесі навчання написанню сюжетів;
- писати телевізійні і радіосюжети;
- вкладати сценарії у кліше жанру;
- писати новинні сюжети.

6. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Написати реферат на одну із пропонованих тем:

- Журналістика у контексті загальної жанрології.
- Роди та жанри літератури.
- Ознаки інформаційного блоку жанрів: наявність фактів, відсутність оцінки, проблем і рекомендацій.
- Адаптація інформаційних жанрів у різних ЗМІ. Школа виховання інформатора.
- Ознаки аналітики: факти та їх оцінка, постановка проблеми, рекомендації щодо її вирішення.
- Аналітика – домінанта преси.
- Школа виховання аналітика.
- Художня публіцистика – міст між журналістикою і літературою: модифікація жанрів відповідно до сфери вживання.
- Історія сатиричних жанрів, їх творці.
- Іронія та сарказм – основні опозиційні складники памфлету та фейлетону.
- Відсутність сатиричних жанрів у сучасному інформаційному просторі як ознака нівеляції творчих можливостей журналістики.
- Творення телевізійних проектів.
- Синкретизм аудіовізуальної продукції.
- Творення радієних проектів.
- Різниця між радієним та телевізійним сценаріями.
- Відсутність відеоряду як спонука до фантазувань.

- Переваги аудіокомунікації.
- Написання новин на радіо і телебачення: спільні риси та особливості.
- Методи збору інформації для газетних жанрів та аудіовізуальних новин.
- Репортаж.

Структура реферату

Титульний аркуш повинен містити усі найсуттєвіші вихідні відомості. Взірець:

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту
України Інститут філології та журналістики
Кафедра видавничої справи та редагування і
журналістики

Назва навчального проекту
Прізвище, ім'я, по батькові студента,
шифр академічної групи, де навчається студент.
Місто – рік

Титульний аркуш є першою сторінкою навчального проекту. Його включають до загальної нумерації сторінок, однак на титульному аркуші номер сторінки не ставлять.

Зміст повинен містити найменування та номери початкових сторінок усіх структурних частин: вступу, розділів основної частини, висновків, списку використаної літератури, додатків (якщо необхідно). Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами без знака “№” і позначки “с”.

Вступ розкриває зміст роботи та її значущість. Потрібно обґрунтувати необхідність написання реферату, його актуальність, сформулювати мету і завдання.

Основна частина складається із розділів та підрозділів, у яких стисло, логічно і аргументовано викладено зміст і результати проведеного дослідження. Під час написання основної частини навчального проекту студент обов'язково повинен посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріал або окремі положення. Кожен розділ починається з нової сторінки.

У висновках викладаються найбільш важливі результати проведеного дослідження. Суттєво висловити власну думку з приводу основних положень теми, аргументувати позицію.

Список використаної літератури повинен містити бібліографічні описи використаних джерел.

Додатки (за необхідності).

2. Укласти портфель фахівця. Себто – підібрати газетно-журнальні (чи з електронних носіїв) публікації до передбачених курсом тем.

3. Підготуватися до журналістської практики, яка є щоліта.
4. Підібрати приклади вдалих та невдалих телерадіосюжетів.

7. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Опрацювати теоретичні основи лекційного матеріалу. Підготуватися до виступів на практичних заняттях .
2. Опрацювати додаткову літературу, джерела з проблематики курсу в інформаційній мережі “Інтернет”; законспектувати окремі статті.
3. Самостійно опрацювати теми:
 - ▢ Модифікація загальної жанрології у сфері журналістики
 - ▢ Витоки жанроподілу у працях давніх філософів
 - ▢ Проблеми жанроподілу у теоретичних працях з журналістики
 - ▢ Епос, лірика і драма у царині журналістики
 - ▢ Погляд І. Михайлина на сучасну журналістську жанрологію
 - ▢ Погляд В. Здоровеги на проблеми жанроподілу у сфері журналістики
 - ▢ Походження терміну “жанр”
 - ▢ Жанри як формально-змістова єдність
 - ▢ Критерії жанроподілу
 - ▢ Критерії визначення жанрових різновидів
 - ▢ Журналістські роди чи жанрові єдності?
 - ▢ Звіт як післямова
 - ▢ Журналіст у прямому ефірі
 - ▢ Навіщо потрібен “німий” репортаж?
 - ▢ Журналістика у контексті культурно-цивілізаційних епох
 - ▢ Метод журналістики. Загальнофілософські засади методу
 - ▢ Журналістика як практичне мислення
 - ▢ “Прихована камера” і моральні принципи журналіста
 - ▢ Діалог/полілог у просторі електронних ЗМІ
 - ▢ Інтерв’ю-портрет: художня “палітра”
 - ▢ Монолог у кадри
 - ▢ Журналістська стаття. Проблеми створення
 - ▢ Таємниця кореспонденції і відкриті листи
 - ▢ Анотація. Чи потрібна вона?
 - ▢ Чому шоуїзується сучасна медійна продукція?
 - ▢ Електронні ЗМК – переворот у суспільній свідомості ХХ століття
 - ▢ Тележурналістика як повернення людства до епохи усної

комунікації

- Публіцистичні аспекти герменевтики
- Зміст і форма журналістського твору
- Прес конференція – полілог чи видовище?
- Літературний портретний нарис
- Радіопродукція з погляду якості
- Типи і правила інтерв'ю, підготування до інтерв'ювання
- Публіцистика – осердя, стрижень журналістики
- Вигадка у журналістиці
- Найголовніші елементи структури публіцистичного твору
- Об'єктивна реальність та журналістський твір
- Специфіка прози у журналістиці
- Журналістика і художня література
- Новини у газеті та в ефірі

9. Оцінювання

Розподіл балів за модулями

Критерії оцінювання

Проміжний та поточний контроль (200 балів), включно з індивідуальною та самостійною роботою студентів (20 балів), передбачає такі форми:

- участь у практичних та дискусіях;
- виступи з доповідями; обговорення дискусійних питань;

виконання домашніх завдань; поточні тестування (60 балів);

- модульні контрольні роботи (120 балів).

Участь у практичному опрацюванні тем та дискусіях передбачає, що:

- студент глибоко аналізує теоретичний матеріал;
- вичерпно відповідає на додаткові питання;
- аргументує теоретичні положення прикладами;
- опрацьовує основні та (вибірково) додаткові джерела;
- все аналізує критично;
- бере активну участь в обговореннях проблем.

За одне практичне заняття, що включає усі види робіт, студент може отримати не більше 2-ох балів.

Поточне тестування та контрольна робота спрямовані на виявлення знань студентів. Вони зосереджуються на вузлових проблемах курсу.

- Контрольна робота з дисципліни складається із тестових завдань, творчих та теоретичних питань, які повністю охоплюють робочу програму з дисципліни “Практикум з фаху”. Тести поділено (за мірою складності) на два рівні.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно	A	Відмінне виконання
82–89		B	Вище середнього рівня
75–81	Добре	C	Загалом хороша робота Непогано
67–74		D	
60–66	Задовільно	E	Виконання відповідає мінімальним критеріям
35–59		FX	Необхідне перескладання
1–34	Незадовільно	F	Необхідне повторне вивчення курсу

1 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Владимиров В. М. Основы журналистики в понятиях и комментариях: Учебное пособие. – Луганск: Изд-во ВУГУ, 1998. – 144 с.*
2. Владимов В. Комерційна журналістика як галузь інформаційного бізнесу. – Луганськ, 1995. – 235 с.
3. Ворошилов В. В. Журналистика: Учебник. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 1999. – 304 с.
4. Григораш Д. С. Журналистика у термінах і виразах. – Львів: Вища школа, 1974. – 295 с.
5. Гутиря І.І. Економіка періодичного видання. – К.: ЦВП, 1998. – 177 с.
6. Європейська Конвенція з Основних Прав і Свобод Людини // Бюлетень Центру інформації та документації Ради Європи в Україні. – 1996. – №2. – С.2–55.
7. Животко А. Історія української преси. – Мюнхен, 1989–1990. – С. 318–319.
8. Журналистика й проблема формування нової політичної еліти в посткомуністичних державах. – К.: ЦВП, 1996. – 317 с.
9. Засоби масової інформації як форма бізнесу. — К.: РВЦ “Київ, ун-т”, 1992. – 213 с.
10. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник. – Львів: ПАІС, 2000. – 180 с.
11. Здоровега В.Й. Вступ до журналістики: Конспект лекцій. – Львів: Вища школа, 1975. – 111 с.
12. Здоровега В.Й. Науково-теоретичні основи функціонування журналістики в умовах розбудови суверенної демократичної України // Засоби масової інформації й утвердження державного суверенітету України. – Львів: Світ, 1993. – С.11–21.
13. Здоровега В.Й. Преса і влада // Українська періодика: історія і сучасність. – Львів, 1993. – С. 8–13.
14. Здоровега В.Й. Українська періодика у сучасному національному інформаційному просторі // Українська періодика: історія і сучасність. – Львів, 1995. – С. 11–18.
15. Іванов В. Ф. Законодавство і журналістика: становлення правової бази в Україні і світовий досвід, – К.: Школяр, 1997. – 170 с.
16. Іванов В. Ф. Теоретико-методологічні основи забезпечення змісту масової комунікації. – К.: ЦВП, “Київ. ун-т”, 1996. – 255 с.
17. Іванов В.Ф. Засоби масової комунікації та їх зміст: теоретичний аспект проблеми // Вісн. Київ.ун-ту. Сер.: Журналистика, 1997. – Вип.4. – С.39–52.

18. Кузнецова О.Д. Журналістська етика та етикет: основи теорії, методики, дослідження трансформації незалежних видань України, регулювання моральних порушень. – Львів: Світ, 1998. – 215 с.
19. Кузнецова О.Д. Основи масової комунікації: Навч. посібн. – Львів: РВВ Львів. ун-ту, 1996. – 311 с.
20. Людина в сфері гуманітарного пізнання. – К.: Український Центр духовної культури, 1998. – 217 с.
21. Масова інформація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. – К.: Либідь, 1997. – 216 с.
22. Масова комунікація: Підручник / Москаленко А.З., Губерський Л.В., Іванов В.Ф., Вергун Б.А. – К.: Либідь, 1997. – 327 с.
23. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 2-е доп. і поліпш. – Харків: ХІФТ, 2000. – 278 с.
24. Моклиця Марія Основи літературознавства. Посібник для студентів. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 192 с.
25. Москаленко А. З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.
26. Москаленко А. Теорія журналістики – К. ЕксОб, 2002. – 335 с.
27. Москаленко А.З. Вступ до журналістики. - К.: Школяр, 1997. – 247 с.
28. Москаленко А.З. Як стати журналістом. – К.: Фотовідеосервіс, 1996. – 177 с.
29. Недопитанський М.І. Журналістський менеджмент. – К.: ЦВП “Київ. ун-тет”, 1999. – 371 с.
30. Основи мсово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов. – К., 1999. – 634 с.
31. Подолян М.П. Кроки до професіоналізму. – К.: ЦВП “Київ. ун-тет”, 1998. – 237 с.
32. Подолян М.П. Першооснови журналістської творчості. – К.: ЦВП “Київ. ун-тет”, 1998. – 274 с.
33. Подолян М.П. Публіцистика як система жанрів. – К.: ЦВП “Київ. ун-тет”, 1998. – 215 с.
34. Потятиник Б. Медіа: Ключі до розуміння. Серія: Медіакритика. – Львів.: ПАІС, 2004. 375 с.
35. Почепцов Г. Имидж и выборы. Имидж политики, партии, президента. – К.: ЦВП “Київ. ун-тет”, 1997. – 257 с.
36. Прилюк Д.М. Теорія і практика журналістської творчості. – К., 1983. – 273 с.
37. Приступенко Т. Право і журналістика: Посібник для студентів інституту журналістики. – К., 2000. – 36 с.
38. Приступенко Т.О. Деякі аспекти авторського права в діяльності ЗМІ // Українська періодика: історія і сучасність. – Львів, 1997. – С. 145–151.
39. Приступенко Т.О. Пістолет на поясі і відповідний закон можуть захистити журналіста від свавілля можновладних структур та знахабнілої мафії // Журналіст України, 1995. – № 7–8.
40. Приступенко Т.О. Право і журналістика: Посібник для студентів Інституту журналістики. – К., 2000. – 36 с.
41. Приступенко Т.О. Правове регулювання діяльності ЗМІ України на сучасному етапі // Вісник КУ: Журналістика. – К., 1999. – Вип. 7. – С. 26 – 29.
42. Приступенко Т.О. Правові основи діяльності ЗМІ. – К.: ЦВП “Київ ун-тет”, 1998. – 35 с.
43. Прутцков Г. В. Введение в мировую журналистику: Антология в двух томах: Учебное пособие по курсу “История зарубежной журналистики”. Введение в мировую журналистику. – Том первый. – М.: Омега-Л, ИМПЭ им. А. С. Грибоедова, 2003. – 416 с.
44. Прутцков Г. В. Введение в мировую журналистику: Антология в двух томах: Учебное пособие по курсу “История зарубежной журналистики”. Введение в мировую журналистику. – Том второй. – М.: Омега-Л, ИМПЭ им. А. С.

Грибоедова, 2003. – 464 с.

Література, пов'язана із законодавством та його проблемами

1. Закон України “Про авторське право і суміжні права” // Україна: інформація і свобода слова. – К.: Молодь, 1997. – С.168–191.
2. Закон України “Про вибори народних депутатів” // Урядовий кур'єр. – 1997, 25 жовтня.
3. Закон України “Про власність” // Україна: інформація і свобода слова. – К.: Молодь, 1997. – С.360–380.
4. Закон України “Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів” // Урядовий кур'єр. – 1997, 3 листопада.
5. Закон України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні” // Україна: інформація і свобода слова. – К.: Молодь, 1997.– С.92–110.
6. Закон України “Про інформаційні агентства” // Україна: інформація і свобода слова. – К.: Молодь, 1997. – С. 139–152.
7. Закон України “Про інформацію” // Україна: інформація і свобода слова. – К.: Молодь, 1997. – С.58–78.
8. Закон України “Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення” // Голос України. – 1997, 17 жовтня.
9. Закон України “Про професійних творчих працівників та творчі спілки” // Урядовий кур'єр. – 1997, 13 листопада.
10. Закон України “Про рекламу” // Україна: інформація і свобода слова. – К.: Молодь, 1997. – С. 153–167.
11. Закон України “Про телебачення і радіомовлення” // Україна: інформація і свобода слова. – К.: Молодь, 1997. – С. 111–139.
12. Законодавство та практика ЗІС. – К.: ЦВП, 1996.
13. Законодавство України про інформацію. – К.: Юрінкомінтер, 1998.
14. Законы и практика СМИ в Европе, Америке й Австралии: АРтикль XIX. – М.: Права человека, 1996.
15. Иванов В.Ф. Законодавче забезпечення механізму доступу до інформації (зарубіжний досвід). – К.: Довіра, 1997. – 217 с.
16. Иванов В.Ф. Законодавче регулювання громадського телерадіомовлення: міжнародний досвід // Вісн. Київ. ун-ту. Сер.: Журналістика. – 1998. – Вип. 6. – С. 5–8.
17. Кодекс професійної етики українського журналіста // Журналіст України. –1997. – №5-6. – С.5.
18. Конституція України. — К.: ВР України, 1996.
19. Кузнецова О.Д. До проекту Кодексу етики журналіста України // Українська журналістика: історія і сучасність: Вісн. Львів. ун-ту. Сер. Журналістика. – 1997. – Вип. 20. – С. 21–25.
20. Лизанчук В. В. Додатки // Лизанчук В. В. Радіожурналістика: засади функціонування. Підручник. – Львів: ПАІС, 2000. 366 с.
21. Мелещенко О.К. Телекомунікаційна політика України // Вісн. Київ. ун-ту. Сер.: Журналістика. – 1998. – Вип. 6. – С. 36–42.
22. Права людини: Міжнародні договори України, декларації, документи. – К.: Юріяформ, 1992. – 145 с.
23. Приступенко Т.О. Авторське право і журналістика // Вісн. Київ, ун-ту. Сер.: Журналістика, 1997. – Вип. 5. – С. 18–23.
24. Приступенко Т.О. Деякі аспекти авторського права в діяльності ЗМІ // Українська періодика: історія і сучасність. – Львів, 1997. – С. 145–151.
25. Приступенко Т.О. Деякі аспекти державного регулювання інформаційної сфери на сучасному етапі в Україні // Нові тенденції розвитку ЗМІ в посттоталітарний період. – К.: ЦВП “Київ. ун-тет”, 1999. - С. 42 – 51.

26. Приступенко Т.О. Деякі аспекти мовної політики держави щодо функціонування інформаційного простору України // Актуальні проблеми журналістики: Збірник наукових праць. - Ужгород, 2001. - С. 199–205.
27. Приступенко Т.О. Деякі аспекти правового регулювання вітчизняної преси // Українська періодика: Історія і сучасність. – Львів, 2000. – С. 337–342.
28. Приступенко Т.О. Право і журналістика // Вісник КУ: Журналістика. - К., 2000. – Вип. 8. – С. 49–53.
29. Приступенко Т.О. Правові засади функціонування сучасних засобів масової комунікації України: Монографія. – К.: Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, 2000. – 250 с.

Інтернетсайти

1. <https://imi.org.ua/> (Інститут масової інформації)
2. <http://www.cjr.org>. (“Columbia Journalism Review”).
3. <http://www.fair.org>. (“Fairness and Accuracy in Reporting”).
4. <http://www.ifj.org>. (Міжнародна Федерація журналістів (IFJ – International Federation of Journalists)).
5. www.ji.lviv.ua (Незалежний культурологічний часопис “І”)
6. <http://www.mediachannel.org>. (“Media Channel”).
7. <http://mediaed.org>. (Media Education Foundation).
8. <http://www.mediakrytyka.info> (“Медіакритика” – видання Інституту екології масової інформації ЛНУ ім. Івана Франка).
9. <http://www.presswise.org.uk>. (“Press Wise Trust”).
10. <http://www.1plus1.net/> (Офіційний сайт ТРК “1+1”).
11. <http://post.semiotics.ru/> (Сайт семіотики).
12. <http://www.telekritika.kiev.ua/> (Інтернетвидання “Телекритика”).